

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tetaj XXXVII.

V Ljubljani, 17. vinotoka 1884.

List 42.

Pomen dobrega in slabega časništva in spisov za katoliško Cerkev in njene vernike sedanjega časa.

(Skupen pastirski list švicarskih škofov.)

Splošno preganjanje, katero se je v zadnjem času začelo zoper sveto Cerkev, naj nas ne osupne in nam ne vzame serčnosti. Kar mora sedaj sv. Cerkev preterpeti, se popolnoma strinja s tem, kar je njen božji Začetnik o njeni prihodni osodi prerokoval; skušnjava pa vselej čisti in poterjuje otroke svete Cerkve in med vsemi temnimi britkostmi vendar zapazimo sledi vodeče višje roke, katera varovajoča nad sveto Cerkvijo čuje. Zatoraj ne smemo omahovati v veselem upanju, da Gospod svoje Cerkve tudi v teh stiskah ne bo zapustil in ji bo o pravem času zopet mir podelil. Vendar upanje na gotovo zmago nam nikakor ne daje pravice, da bi med tem bojem roke križem deržali. Zmaga resnice je gotova, pa za vaše in vaših izveličanje se mora delovati s strahom in trepetom (Fil. 2, 12). Kraljestvo Božje bode in mora obstati do konca sveta, kakor je Gospod obljubil, kdo in koliko jih bode k njemu pripadalo, je deloma odvisno od ljudi in njihovega lastnega delovanja. Zatoraj se mora v zvezi s trdnim zaupanjem na Boga in njegove obljube z živo gorečnostjo delovati. Cerkveni sovražniki zares dosti glasno terkajo na vrata, da lahko zbudé tiste, kateri so še do sedaj bili zaspani. Več desetletij so svoje namene skrivali pod obleko tako zvane prostosti, napredka, izobraženosti, na kateri način so jih tudi mnogo prevarili. Te megle so začele zginjati in sedaj ne dvomi nihče nad pomenom tega preganjanja sv. Cerkve. Oni delajo le na to, da bi človeštvo odtergali od vsake čeznatorne oblasti, od vere v Jezusa Kristusa, edinorojenega Sinú Božjega, od vere v njegove zakramente; oni hočejo človeku iztergati vero do nevidnega sveta, do nebés, in mu odkazati popolnoma in izločno le naravno spoznanje, njegovo naravno moč, njegovo meseno poželenje. Ker pa sveta Cerkev stoji kot steber in trdnjava resnice (I. Tim. 3, 15.) in ne zataji ne zerna iz zaklada svojega razodenja; zato zamoremo s psalmistom zaklicati: „Zakaj divjajo ljudstva in zakaj hudo mislijo narodi? Kralji in knezi zemeljski se zbirajo zoper Gospoda in zoper njegovega Maziljenca (Pslm. 2, 1—2).

Poskušnja, Jezusa Kristusa vreči s prestola ob desnici njegovega Očeta (Kol. 3, 1), sv. Cerkev pokončati, katero peklenške vrata ne bodo zmagale (Mat. 16, 18), je za umerjoče ljudi nečimurno početje. Otroke sv. Cerkve k odpadu zapeljati, jim vero v Jezusa Kristusa izserca iztergati, to pa je, žali, mogoče, in toraj z globoko užaljenim srcem gledamo na velike nevarnosti, katerim je vas na tisoče izpostavljenih. To pot vas hočemo samo pred eno nevarnostjo svariti in to so Cerkvi sovražni časopisi, kateri so v preganjanji sv. Cerkve strašno moč zadobili. Toraj spolnimo neogibljivo pastirsko dolžnost, da vas pred temi sovražniki resno posvarimo. Da bi to storili, nam ni treba slikati današnje politike; zadosti je, da vas opomnimo navadnih kerščanskih dolžnosti; in da ponovimo svaritev, katero so že ss. aposteljni zaterjevali svojim vernim o vsaki priliki.

Sveti apostelj Janez piše neki izvoljeni materi in njenim otrokom: „Vsaki, kdor omahuje in ne ostane v veri Jezusovi, nima Boga. Ako kateri k vam pride, da nima tega nauka, mu ne odprite hiše in ga tudi ne pozdravljajte, kajti kedor ga pozdravlja, se deležen stori njegovih hudobnih del.“ (II. Janez 9, 11.) Ako učenec ljubezni tako ostro zapoved daje, ima gotovo vzroke in je potrebna; toraj si štejejo v dolžnost, jo vsim vernim, posebno pa starišem, učiteljem in vsim predstojnikom vsacega stanú v novič zaterditi.

Ako sveti apostelj prepoveduje občevanje s takimi, kateri nauka Jezusovega ne prinesó saboj, zadeva ona prepoved gotovo tudi one liste in časopise, kateri, ne samo da ne prinesó onega nauka, tudi Cerkev strastno sovražijo. Toraj je gotovo važen vzrok k opominju: „Ne jemljite jih v hišo!“ Res, preljubljeni bratje! res, očetje in matere, učitelji in predstojniki, ne jemljite jih v hišo!

Utegne se vam čudno zdeti, da je treba o tem še opominjati. Ako je kje kaka kužna bolezen, se gotovo vsaki za-se in za svoje boji, da ne bi bil okužen. O času vojske je sovražniku vsaka pot, vsaka stezica dobro zaperta, on si mora vsako ped zemlje v vročem boju pridobiti. Zakaj bi tudi proti duhovnemu sovražniku tega ne storili? Toraj naj oni, kateri Kristusa kot Sinú Božjega molijo, kateri Cerkev kot svojo mater častijo, katere nauki so jim besede življenja, z gnjusom in s strahom se obračajo od strupa nevere in naj odganjajo sovražnike svoje Cerkve! „Ne jemljite jih v hišo!“ Te besede apostelnove bi tako rekoč lahko naravno postavili

imenovali, tako zelo jasne so same od sebe in po sebi. Pa kaj se godi v resnici? Naročé se ljudje na Cerkvi sovražen list, kateri pride vsaki dan v hišo. Vendar to še ni zadosti. Časnik leži na kraju, da ga vsaki lahko bere, tudi otroci in podložni. In kaj je v njem pisano? Sedaj zaničuje duhovne in redovnike z izmišljenimi, pohujšljivimi dogodkami, drugič zapet samovoljno pači kak katoliški nauk ali naredbe, potem zopet zaničuje in zasramuje svete skrivnosti, vse to večkrat podaja bralcem v čudni zmesi naenkrat. Da bi resnično preklical kako napačno pisarjenje, tega ne nahajamo nikdar. K temu se pa še pridružijo podlistek in zabavni spisi, kateri so rapolnjeni s strupom novošegne mesenosti, kar čiste duše malokrat bero, da ne bi bile omadežane. H koncu najdemo pa še pohujšljive naznanila, tako, da se mera pohujšanja do verha napolni. Ali smé kristjanski oče taki časopis v hiši imeti? Ali smé imeti taki časopis, kateri bi tudi le sem in tje njegove ljudi okuževal? Mi pravimo s sv. Janezom: Ne jemljite jih v hišo. Ako bi bogatajce, zapeljivce prišel v vašo hišo, gotovo bi družino pred njim svarili. Kako zamorete toraj odpreti vrata temu potuhujenemu zapeljivcu, kateri še večkrat in bolj hinavsko svojo hudobijo počenja?

Pohujšanje je pohujšanje, in kdor ga je zakrivil, bo odgovarjal za taisto. Toraj mu zabranite vstop v hišo! Ako ne, je vaša sodba izrečena v resnih besedah sv. aposteljna: Ako kateri za svoje, posebej za domače ne skerbí, on je vero zatajil in je hujši od nevernika. (1. Tim. 5, 8.)

Sveti apostelj pa ne samo, da bi prepovedoval dotiko otrok in podložnih s takimi neverniki, on pravi: „Ako kedo pride in da nima tega nauka, ga ne sprejmite v hišo in ga tudi ne pozdravljajte, kajti kdor ga pozdravlja, je njegovih hudobnih del deležen“. Kdor ima Cerkvi sovražen list (naročen in ali sploh hiši), je njegovih del deležen. On ga podpira z naročnino, plača bojni davek sovražnikom svoje Cerkve, da oni toliko ložej in z večim vspehom delujejo, on posrednje pomaga svojo lastno Cerkev zatirati, ko pa morebiti dobre časopise, kateri se za sveto Cerkev potegujejo, stradati pusti in naj manjši vinar zanje ne dá. Vendar to materialno vdeleževanje ni še vse, kar sv. apostelj prepoveduje. „Kdor ga pozdravlja, je deležen njegovih hudobnih del!“ Tujcu, kateri bi prišel vsaki dan v vašo hišo, da bi vašo mater zasramoval, bote gotovo vrata pokazali. Pa časopisu, kateri vsaki dan vašo sveto Mater, katoliško Cerkev zaničuje, ne pokažete vrát, temuč ga poslušate in njegovo nesramnost še celo z dragim denarjem kupujete! Ali niso taki njegovih hudobnih del deležni. Vendar vdeleževanje pri hudobnem delu še dalje sega. Ne samo otroci, ampak tudi odrasčeni se s takim branjem pohujšajo. Tudi v tem slučaju veljá pregovor, kateri pravi: Povej s kom občuješ, in povedal ti bom, kdo da si. Železo se v ognju razbeli, v snegu pa postane merzlo; ravno tako sta človeški um in njegova pamet podveržena na njega vplivajočim vtisom. Kdor dan na dan prebira laži in obrekovanja zoper katoliško Cerkev, bode po naravno duhoslovnemu potu zgubil živost in trdnost v veri; njegovi duši se ravno taka godi, kakor telesu, katero ima dolgo časa slabo hrano in slab zrak. Oboje umrje, če ne nagle bolezni, pa vendar počasi hirata. „Zato raj jih ne jemljite v hišo, da ne bote njihovih hudobnih del deležni!“ Ali imate morebiti vzroke, da jih vkljub aposteljnemu spominu jemljete v hišo?

Nekateri se izgovarjajo, da imajo take časnike zaradi mnogih naznanil in kupčijskih novic, katere so jim neogibno potrebne. Mogoče, da je res, da so Cerkvi sovražni listi v tej zadevi boljši. Vendar bi pa to sami lahko zboljšali. Ako bi samo dobre liste imeli in v teh vaše naznanila tiskati dajali, bi vam ti s časom gotovo

zadostovali. V največ slučajih je pa navadno tole izgovor, ne pa resničen vzrok. In čeravno bi to ne bilo, ne smé kristijan zaradi časnega dobička kaj storiti, kar bi njegovi duši in dušam njegovih domačih škodovalo. Spomnite se, kaj so mučenci preterpeli za sv. vero in sramujte se pred njimi. Spomnite se besed Boga Zveličarja, kateri pravi: „Iščite najpred Božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo vam bo priverženo. (Mat. 6 33). Gospod vašega življenja, vašega zdravja in vaših pozemeljskih posestov — on tako govori in ako vi kak dozdeven dobiček zaradi tega pustite, gotovo vam ne bo škodovalo; ako vi naj prvo Božjega kraljestva iščete, bo vaš vse mogočni Gospod in Bog besedo spolnil in vam vse drugo zastonj privergel. Nekateri zopet pravijo: „Vedeti hočem, kaj sovražniki pišejo. Že vem, kako je o tem misliti. Meni to ne škoduje“ i. t. d. Toda, kar sovražniki pišejo, je treba le tistim vediti, katere dolžnost veže, boriti se za resnico in pravico proti laži in zmoti. Drugač je pa tak izgovor popolnoma napačen. Ali je bilo za Ežo dobro, da je še kako poslušala, akoravno je že zapoved od Boga vedela? Ali bi bili vi zadovoljni, ako bi vaši otroci slišali poleg vašega opominjevanja še laži zapeljivcev? To bi bilo gotovo neumno in nepremišljeno, toraj je ta izgovor napačen, čeravno se ga vi sami poslužujete. Tudi vas je Kristus moliti učil: „Ne vpelji nas v skušnjavo“ (Mat. 6, 13), toraj se varujte prederzno v skušnjavo se podajati. (Konec prih.)

Mož brez vere — nevaren mož.

(Dalje.)

5. Kako nevaren je tudi gospodarju hudoben domačin, služabnik ali posel brez vere! Služba mu nalaga, da ima biti zvést; vsled tega ne smé iz hiše nič vzeti, tudi ne dopustiti, da bi se kaj odneslo; — biti ima zvést, da bo z blagom, ki se mu zaupa, ravnal pametno in varčno; — zvést, da bo zméren, zderžen in trezen, in da gospodarju ne bo treba samemu povsod imeti oči; zvést, zamolčljiv, da ne bo raznašal, kar se godi v hiši; — priden in delaven, da ne dela le tedaj, kader se mu zapoveduje, kader ga vidijo; temuč ker mu vera to veléva, ker ga vest k temu zavezuje. — Posel ima gledati na korist gospodarjevo, ima ga ljubiti in spoštovati, ima vbogati, ter molčé in poterpežljivo prenašati njegovo prenačljivenost in njegove slabosti. Vse to storiti je poslu dolžnost. Sprelepa vera Jezusova mu to pravi in veléva, in vse to bo posel tudi storil, ako in dokler ima vero v sercu, dokler se Boga bojí, svojo vero spoznava in po njej živi.

Toda hudobni, pregrešni služabnik, posel brez vere in strahú božjega je živo nasprotje vsega ravnokar rečenega. Ravno zato je taki služabnik brez vere prav nevaren in pogubljiv človek za hišo. Koliko se smé zanašati na ljubezen in zvestobo človeka, ki nima vere in strahú božjega? O, služil vam bo, gospôda; toda le iz samopridnosti, iz sebičnih namenov, iz hlapčevskega strahú. Dotlej vam bo služil, ter vam bo pokoren, dokler boste imeli oči vperte vanj. Kader mu boste obrnili pa herbet, ne bo sploval vaših zapovedi, temuč bo delal po svoji glavi; deval bo roke navskriž, pa dan zgubil. Okradel, oškodoval vam bo hišo, kader bo menil, da ga nihče ne vidi. Ker nima poštenja, ker ga vest ne peče; kaj ga more odvracati od hudobnih naklepov? Izneveril se je Boga in svoji veri: mislite li, da bo ljudem vernejši? — Potlej pa, gospod, ako imate otroke, o kako ste milovanja vredni vi in vaši otroci! Med takimi brezverskimi, zanikernimi posli so vaši nedolžni otroci, kakor jagujeta med volkovi. Kjer ni vere, tam

tudi ni poštenega obnašanja. Kdo ne vé iz predolge in prebitke skušnje, kaj premore hudobno obnašanje in slabi zgledi? Kaj storí brezbožno govorjenje pri mladih, neskušanih, nedolžnih dušah?

Česa se imate, ljubi gospodar, naposled nadjati, kader boste prisiljeni hudobno, pregrešno, pohujšljivo družinče odpraviti od hiše? Mislite li, gospod, da bo molčal o vaših slabostih in napakah? O, ne! Z veseljem jih bo pripovedoval, povečaval jih bo, izmišljeval si jih bo, ter vam pregrehe prilastoval, o katerih se vam niti ne sanja. Ker se bo posel morda bal, da bi ga ne odkrili, kakoršen je, bo pa on vas izdajal, kakoršni ste in niste. On poreče, da z vami ni izhajati, da je pri vas kaj videl, kar se mu ne dopada, in nad čemur se je pohujšal; kakor da bi bil zato popustil vašo hišo, ker ima tenko vest. Razodeval bo vaše družinske skrivnosti, ako ste bili tako neprevidni, da ste o njih govorili v njegovi navzočnosti. V usta vam bo dajal govore, nespametne in smešne besede, ki jih nikdar niste govorili. Po tem potu vas bo zapletel v prepire ter združbe napravil med vami in vašimi najboljšimi prijatelji. — Kako strašen, kako nevaren človek je toraj človek brez vere in strahu božjega!

Doslej rečeno obrni na očete, matere in njihove otroke; prevdari pogubni upliv enih na druge, pa boš videl strašansko nevarnost, pretečo od nevernih ljudi.

(Dalje nasl.)

Najdeni rožni venec (molek).

Hitro sta korakala dva mladenča po poti, katera je skozi gozd peljala. Govorjenje je nekoliko časa utihnilo, ko je eden nju zagledal na tleh nekaj ležati in je pobral. „Rožni venec!“ je rekel posmehovaje se, „in še prav hudo je obrabljen in tudi dosti ni vreden“. — Med tem je hotel molek zopet na tla vreči, pa njegov tovariš ga mu je hitro vzel in ga spravil. — „Evgen!“ rekel mu je resno, „jaz ne terpim, da bi se svete reči tako zaničevale. Molek hočem lastnici nazaj dati“.

„Karol!“ mu reče Evgen, „ti menda gotovo veš, da je molek od kake ženske. Se vé da, saj že sama pamet pravi, da izobraženi možje, celo pa mi visokošolci, se za take reči ne brigamo“.

„Kako pa misliš izvediti, kedo ga je zgubil. Ali bodeš v vsaki vasi dal oznaniti, da si molek našel?“

„Vsi moliki“, odgovori Karol resno, „toraj tudi ta, so posvečeni častitljivi nebeški Kraljici. Zato ga bodem v prvi kapeli, do katere prideva, položil pred podobo neomadežane Device.“

Kmaló potem sta prišla oba memo odperte kapele. Karol je stopil vanjo, Evgen je pa zunaj počakal. Ker Karola dolgo časa ni bilo nazaj, stopi tudi Evgen v kapelico. — Pa glej! pred podobo Matere Božje je klečal Karol in s povzdignjenimi rokami pobožno molil. Evgen ga je opomnil, da bi šla dalje, toraj je Karol vstal in šel.

Dolgo časa gresta dalje, ne da bi kaj govorila. „Nisem moleka položil pred podobo Marije Device, ohranil bom v spomin na naj važnejši uro mojega življenja. Do sedaj nisem vedel, za kateri stan bi se odločil, tu pred podobo Marije Device sem se pa odločil, da postanem duhoven, to je moj poklic“.

Karol je spolnil obljubo in je postal duhoven. Po mnogih duhovnijah je z redko gorečnostjo deloval, bodi si kot pomožni ali kot samostalni duhoven. Pozneje je prišel pa v neko bolnišnico kot spovednik, kjer se je prav dobro počutil v svojem poklicu. S tolažljivimi besedami je marsikako poterto serce osrečil, in z opominjevanjem je marsikakega terdovratnega grešnika spravil z Bogom, da je poživljen s svetimi zakramenti se podal

na pot v večnost. Nekega dne so pripeljali v bolnišnico hudo bolnega, kateri se je vkljub svojemu žalostnemu stanju branil svetih zakramentov.

Karol ga nikakor ni mogel pregovoriti. Ali vendar je le še molil goreče k Bogu in k Materi Božji, da bi Bog dal milost terdovratnemu grešniku, da bi se spokoril. Po molitvi poterjen in razsvetljen vprašal je bolnika: „Ali niste imeli pobožne matere, s katero bi bili rožni venec molili?“

„Ne spominjajte me rožnega venca!“ zavpil je obupajoče bolnik nato, „ker ravno rožnemu vencu se imam zahvaliti za vso nesrečo, katera me je zadnja leta doletela“.

„Rožnemu vencu se imate za nesrečo zahvaliti?“ ga je vprašal duhovnik. „Nesrečnež! Vi se motite.“

„Ne motim se, ne“, odgovoril je bolnik, „vsaki večer sem molil s svojimi bogaboječimi starši rožni venec, ker bil sem takrat priden deček in vbogljiv sin. Oče so mi kmalo odmerli; slaba družba in slabe bukve so me pokvarile tako, da sem oglušel pred opominjevanjem svoje matere. Ko sem šel na popotovanje, so me mati blagoslovili in mi dali molek. Opominjevali so me, da naj zopet na pot sv. vere in čednosti pridem in vsaki dan saj nekoliko sv. rožnega venca molim. Da bi mater potolažil, sem jim tudi vse obljubil. Komaj sem bil eno uro od doma oddaljen, že sem vergel zasmehovaje molek od sebe in ga še z nogami teptal. Od tistega dne nisem imel več mirne vesti in tudi sreča se je od mene obrnila. To se je zgodilo — — — „To se je zgodilo 23. junija 18...“ je dostavil duhovnik, „kajti ta dan sem si jaz z neizbrisljivimi čerkami zapisal v serce; jaz sem našel tisti molek“.

Na to je Karol popisal kraj, kjer ga je našel in je navdušeno dalje govoril: „S tem rožnim vencem sem šel v kapelico. Tam me je Bog razsvetlil, da naj se duhovskemu stanu posvetim, in sedaj hočem s tem molekom, kateri mi je prinesel dušni mir in mojo časno srečo, pridobiti dušo svojega sobrata za nebo. O moj prijatelj, vzemite najdeni molek, katerega zmirom seboj nosim, ker vaša lastnina je. Spoznajte, da vas je Bog hotel z enim in istim rožnim vencem, s katerim ste ga takrat zaničevali, zdaj hoče rešiti!“

Jokajoč in z derhtečimi rokami je prijel bolnik molek in ga je poljuboval. Ves vdan in resnično skesan je prejel ss. zakramente in kmalo dušo izdihnil. Bodi mu Bog milostljiv sodnik!

(„Sendb.“)

Kerščanska ljubezen — prijateljica otrok.

(Dalje.)

Da pa otroci ne obdivjajo potem, ko pridejo že k pameti, so potrebne dobre šole. Kerščanska ljubezen je spoznala to predobro. Pobožni možje so ustanovili društvo, ki ima namen pozidavati šole; v te odgojevališča zahaja veliko število otrok, ki vživajo ondi blago vérsko odgojo, da postanejo pošteni in redni kristjani. Koliko se jih reši s tem divjaškega življenja! Udje društva pazijo, da otroci revnih starišev hodijo v šole; skušajo si pridobiti serca otrok in zaupanje starišev, da tem ložej vplivajo na šibko mladino; povprašujejo učitelje, da se prepričajo o pridnosti in napredku mladih varvancev, dajó darila pridnim ter sadé tako že v mlada sprejemljiva serca kal tega, kar je dobro in pošteno.

Otrok zapusti šolo; dala mu je kerščanska ljubezen naukov za dušo in telo. Sedaj pa je treba preskerbeti otroka še za življenje, treba ga je naučiti rokodelstva, treba ga je poslati v delalnico. Ravno sedaj je za otroka najsilnejša nevarnost! Šolo zapusti otrok slaboten, lahko-mišljen, brez skušnje; obdajajo ga slabi, pohujšljivi iz-

gledi, pri njem se kažejo perve kali slabega nagnjenja in strasti. Ali more kerščanska ljubezen pustiti otroke v taki nevarnosti? Da bi kerščanska ljubezen drage otroke ohranila dobre in jih še nadalje vzgojevala, je vravnala večerne in nedeljske šole; ondi jih vadijo bolje brati, pisati, številiti, učé jih kerščanskih resnic; tega ne morejo rokodelski učenci po dnevu; prost jim je samo večer in nedelja, in o tem bolj prostem času si skušajo uriti duha in blažiti serce v zavodih, ktere jim je preskerbela kerščanska ljubezen. To je tista blaga naprava, ki naj zagotovi otroku ohranjenje tistega, kar se je naučil v šoli, ki naj ga odvrča od grešnih razvad in od hudobije. Na tisoče otrok se lahko pridobi čednosti s takim delovanjem!

Ob nedeljah, ako so naprave dobro vravnane, se zbirajo rokodelski učenci v določene prostore. Ondi se preoblečejo, gredo skupno k sv. maši, potem imajo kosilo. Drugi nedeljski čas je odločen za šolo, za pouk v kerščanskem nauku, za razvedrila, sprehode. Zdravnik se prepriča, so li zdravi; povsod vlada delavnost in veselje! Pridnim dajó darila, razposajene pa karajo in opominjajo. Ti rokodelski učenci snujejo tudi med seboj mala društva, da se urijo in vadijo v dobroteljnosti. Kako krasni vspehi se kažejo v teh nedeljskih šolah! Ko je učenec že postal mojster, se še rad in hvaležno spominja materine hiše in pogostokrat zahaja vanjo, da se spominja vseh prejetih dobrot!

Neizmerne koristi za rokodelske učence je društvo, ktero je ustanovil grof Melunski, odkritoserčen prijatelj delavskega stanú. Društvo ima namen poslati otroka, ko je zapustil šolsko sobo, k dobrim, zanesljivim mojstrom in jih nadzorovati pri učenju. Zvečer, ko jenja delo, se zbirajo v večernih šolah; ob nedeljah imajo nedeljske šole, gredo skupno k sv. maši in dobivajo raznih nauk. Kako važna in koristna je ta naprava! Revni stariši, ki se s težavo boré za vsakdanji kruh, pošljejo otroka v prvo delalnico, ne da bi prašali, jeli mojster dober, vzgleden mož? Kako lahko pride otrok, naj dražje, kar imajo stariši na svetu, v slabe roke; kedo vé, kaj še iz njega bode? V tacih slučajih podá to društvo rešilno roko skerbim starišem, ki se bojé za dušo in telo svojega otroka. Ali ni to neprecenljiva blagota?

Veliko je še drugih družb mlajših, ktere je vredila kerščanska ljubezen v prid dečkom; ako bi hoteli vse naštetí, nam bi bilo predolgo, znabiti celo nemogoče, ker ljubezen ne kaže rada svojih del na zunaj.

Pa ako kerščanska ljubezen tako ljubo jemlje v varstvo dečke, ne zanemarija pri tem deklic; tudi za te skerbí, na ter jim skazuje skerb z veliko usmiljenostjo. Nahajajo se družbe, ki skerbé za odgojo in poduk ubozih deklic ter jim preskerbé stanovanje in živeža; udje družbeni so mlade, bogate deklice, ki s takim ravnanjem vadijo svoje serce v dobroteljnosti. Taka družba n. pr. je „družba mladih gospodaric“; med ude sprejemajo že deklice, ki so prišle komaj na svet; mati jo zapiše kot uda, in deklica se vadi dobroteljnosti že v nežnih letih. Kaj je lepšega kakor to, da se že mlado serce vname za vse dobro in blago?

To društvo ima hišo, v kateri se vzgoja do 100 otrok. Druge družbe so pod nadzorstvom mladih, svetnih varhinj, ki skerbe za uboge deklice do 18. leta; na čelu jim je prednica z nekterimi svetovalkami, vodi jih pa višji duhoven. Za deklisko vzgojo skerbé še druge družbe: družba sv. Marije Lavretanske, družba neomadežanega spočetja, odgojišče sv. Ludovika itd. itd.

Ako kerščanska ljubezen tako skerbí za revne otroke, so ji pa še bolj na sercu sirote, kterim napravlja po vseh krajih zavetišča. Sosebno skuša pridobiti za kerščanstvo in dobro življenje tudi največje sirote, neza-

konske otroke; te zapuščene sirote so navadno zelo lahkomisljene, odgoje nimajo, oče se ne zmeni zanje, tudi mati jih večkrat zameta. Tega kerščanska ljubezen ne more mirno gledati. Ona vidi v teh stvaréh naj bolj zapuščena bitja, ona vé, da imajo tudi ti otroci neumerjočo dušo. Zato je vstvarila zanje celo versto družb, namesto prave matere jim dá drugo mater, ki je mnogokrat boljša, mater milosti in usmiljenja. Po raznih odgojevališčih in delavnicah jim hoče vcepiti duh Kristusov; deklicam stavi posebno v vzgled Marijo Devico, ki naj jim bode v ogledalo vse žive dni.

Tako lepo deluje kerščanska ljubezen na Franco-skem; nikdo ji ne more očitati, da ne storí, kolikor je v njeni moči. V Parizu in drugih mestih se kažejo krasni sadovi usmiljenja. Zgodilo bi se, se vé, še lahko več, ko bi bili vsi katoličani tako radodarni, kot so nekteri, in ko bi frajmavrska vlada ne divjala tako nečloveško proti vsemu, kar le nekaj diši po katoliško. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Darove za zvonove nove cerkve sprejemajo pn. gg.: Andrej Zamejic, kanonik, na stolnem tergu, št. 9. Jožef Regali, hišni posestnik in mizar, sv. Petra cesta, št. 21. Avgust Erzín, magistratni vradnik, v Kravji dolini, št. 7. Janez Dogan, mizar, Dunajska cesta, št. 15. France Bahovec, hišni posestnik in kupec, sv. Florijana ulice, št. 35. Gašper Jemec, hišni posestnik in gostilničar, Vodnikove ulice, št. 2. Lorenc Kopač, hišni posestnik in mesar, sv. Petra nasip, št. 47. Valentin Plehan, hišni posestnik in svečar, sv. Petra cesta, št. 63. Alojzij Lindtner, sodnijski vradnik. Jernej Marn, magistratni sluga, v Kravji dolini, št. 18.

Andrej Zamejic,
predsednik.

Zlatopolje, mesca oktobra 1884. *) Naznani, ljuba „Danica“, v vedni spomin spoštovanim bralcem, kako lepo in spodbudno svečanost smo tukaj obhajali. Duhovnja v Zlatopolji, v ktere sredi stoji vas Podgora s farno cerkvijo sv. Magdalene, šteje še ne prav 600 duš, je pa precej raztresena, in do nje prideš še le po klancu, ter je oddaljena od velike ceste, sploh od „Poljancev“, oziroma od Berda, ali na drugi strani od Šmartina na Tuhinjskem, za dobro uro peš hodá.

Majhine zvonove smo tukaj imeli, v žalost duhov-nijanom, ker se zvonjenje ni slišalo po celi duhovnji. Vsakdo bo razumel, koliko neprilicnosti je zlasti po hribih, če se ne sliši „vabiti“ k Božji službi itd. Zategadelj so duhovnjani več let želeli in hrepeneli po večjem zvonilu, ter letos se vneli in naročili v Ljubljani pri g. dvornem zvonarji, A. Samasu večí zvonove. Novi véliki zvon tehta okoli 22 stotov in pol; mali pa 7 centov, poprejšni véliki zvon ostal je za srednjega; zvonjenje je vravnano v „Dur“ in sicer trizvók „D, Fis, A.“ To ti je zvonjenje milo, zraven pa vbrano, čisto, in kakor iz srebra doneče! G. Samasa se je pri nas izverstno skazal. Ko je bilo dokončano delo v zvoniku, kar je tesarski mojster Verhovnik iz Tujnic mojstersko pa po cení doveršil, in ko so bili zvonovi srečno spravljeni v zvonik: imeli smo praznik sladkega Marijuega imena slovesno zahvalno opravilo, ter smo Materi Božji za god zvonili veseli in hvaležni, da je bilo kaj! Kdo bo poštenemu kmetu veselje kratil! Ljudje že sedaj govorijo, da bodo lahko pozabili, kar so za zvonove darovali.

*) Omenjenega spisa se ne spominjamo; mogel se je kako zgubiti.
Vr.

Zorno opravilo imeli so domači g. fajmošter; drugo ob 10 pa čast. o. Teodorik iz Kamnika med azistencijo sosednjih čč. gg. Češnjiškega in Vranjepeškega. V pridigi opominjali so pridigar duhovnjane k hvaležnosti do Boga in vseh dobrotnikov, jim srečo vošili za tako lepo vbrane, glasno in milo doneče zvonove, pa da se ta slovesnost obhaja ravno v god Marije Device; razlagali so prav prijetno tudi namen zvonov, med tem, ko so domači duhovni pastir nam bili zjutraj kratko pojasnili pomen svetih podob, ki so na naših zvonovih. Ginjenega serca zapeli smo „Te Deum laudamus“, veseli smo bili in z nami tudi premnogi drugi. Pri vhodu v faro vas postavljeni so bili mogočni štirje mlaji, iz zvonika vihrale so cerkvene dolge zastave rudeče-bele, možnarji so pokali v povekšanje slovesnosti, in petje v cerkvi bilo je kaj spodbudno.

Ljudje, vneti za Božjo čast, s tem sami sebe častijo; časti jih tudi pogum in darežljivost ter zaupnost, da bode z Božjo pomočjo ves dolg poplačan, kar ga še je pri zvonarji.

Iz Železnikov. Odkar se v tukajšnji, res krasni novi cerkvi sv. Antona pušavnika obhaja služba Božja, se je v nji veršila marsiktera ginljiva slovesnost v veselje in spodbudo domačih in sosednjih farmanov. Kot krona vsih od one na dan njenega posvečevanja l. 1874 je bila zadnja, opravljena na rožnivenško nedeljo. Povod k tej je bila splošna zahvala za vse naprave, ki so se od posvečevanja do zdaj doveršile v povzdigo časti Božje po lepoti Njegove hiše, in katerih naprav nekatere so bilo še le ta praznik blagoslovljene. Glavne teh naprav so: 1) Lične in dobro vbrane orglje, za ktere se je posebno prizadeval tukajšnji, za čast Božjo in blagor domovine goreči in spoštovani g. organist, ob enem tudi izglejni in odlikovani učitelj, in ktere je izdelal domači mojster g. Peter Rojic v Podbrezjah. 2) Tabernakelj iz belega marmorja, kaj okusno in hvale vredno delo g. Vurnika v Radoljici. 3) Prezala podoba sv. Antona pušavnika, za veliki oltar, slikana od veččega g. Volfa. 4) Ob desni in levi strani farnega patrona izborna kipa ss. aposteljnove Petra in Pavla, iz moravškega kamna, za ktera dva gre vsa hvala spretnemu mojstru g. Zajc-u. 5) 2 stranska oltarja: Marije Dev. rožnivenške in sv. Jožefa, ktera oba — razun slik — je pohvalno izveršil znani Dupljanski podobar g. J. Gosar. K notranji cerkveni lepšavi spada še 6) njena res prijetna prebeljava, in pa 7) letos postavljeni, na Dunaju naročeni, prav dobro slikani novi križevi pot, o čigar slovesnem blagoslovljenju se je o svojem času že nekoliko poročalo.

Zunaj cerkve se je zadnji čas zlasti 8) okinčalo njeno čelo s primerno barvano beljavo, z dokaj pomenljivim kronografičnem napisom in s tremi res umetno in krasno izdelanimi kamnitimi kipi, namreč: Odrešenika sveta, slovanskih aposteljnove ss. Cirila in Metoda, katerih mojster je bil že imenovani, toplega priporočila vredni kipar g. Zajc. Ti poslednji kipi, kakor ona dva ss. Petra in Pavla, podoba sv. Antona in stranska altarja so toraj imenovano nedeljo slovesno bili blagoslovljeni po preč. domačem, za lepoto hiše Božje tako vnetem g. župniku. Veliko slovesno in zahvalno opravilo pak je na prijazno povabilo župnikovo blagovoljno prevzel preč. Alojzniški vodja, g. prof. Toma Zupan, ki je s svojim zgodovinsko-mikavnim in jedernatim govorom, in veličastno službo Božjo povzdignil vso slovesnost. Za sklep je sledil navdušeni Te Deum!

Se ve, da nekatere reči se pri tej veličastni stavbi še pogrešajo; ali tudi to želi skerbni g. župnik polagoma dodelati in doveršiti, in tako velikansko delo spopolniti, mu daj pomoč vse doseči, o Bog, v svojo obilno tolažbo in farmanom v vsestranski blagor! F. X.

Blagoslovljenje cerkve sv. Jožefa v Kuteževem. Redka in lepa slovesnost obhajala se je 28. septembra v vasi Kuteževski,* ko so blagoslovili ondoto na novo postavljeno cerkev, posvečeno sv. Jožefu. Zares veličastno je bilo videti, ko so dvignili čversti mladenči Kuteževski kvišku krasen kip sv. Jožefa z malim Detetom v naročji izpred farovža v Podgrajah, in rajske veselje bilo je brati na licih velike zbrane pobožne množice, ko so se jeli pomikati proti farni cerkvi M. B. Karmeljske v Podgrajah. Tu blagoslovil je preč. g. superijor Ignacij Böhm kip sv. Jožefa, na kar se je jela pomikati procesija proti novi cerkvi. Najprej nesli so mladenči lepo ozaljšano statuvo, ob strani svetilo je dokaj mladenčev; za sv. Jožefom šle so dekleta z venci na glavi in z gorečimi svečami v rokah, opravljene v belo ali modro obleko. Nato verstila se je čast. duhovščina, za ktero se je pomikala druga množica. Milo petje pa pobožna molitev med potjo tje kaj v Kuteževo povzdigovali ste serca kvišku k Bogu. Približavši se pobožno procesijo novi cerkvi, pozdravljalo jo je pokanje iz topičev in mično priterkavanje zvonov od sv. Jožefa cerkve. Ko dospě procesija na kraj, kjer je bilo že obilo ljudstva iz Ternoške fare zbranega, blagoslovil je g. superijor v pričo šestih družih gospodov cerkev in na to oltar, v čegar sredo se je postavil krasni kip sv. Jožefa.

V novoblagoslovljeni cerkvi opravil je prečast. g. superijor prvi sv. daritev v čast Božjo in zavetnika sv. Jožefa v blagor vseh dobrotnikov, ki so z različnimi doneski pripomogli, da je bilo moč postaviti cerkev. Končal pa je lepo slovesnost g. lazarist Geršak od sv. Jožefa pri Celji, ki je v izverstem govoru poveljeval sv. Jožefa, zavetnika nove Kuteževske cerkve, edine podružnice obširne Podgrajske vikarije, ki šteje 1485 duš. Bog daj, da bi delo, sedaj doveršeno, obilo sadu rodilo Kuteževem, katerim je preč. njih vikar z mnogim trudom in s pomočjo preblagih dobrotnikov sozidal to krasno cerkvico. Bog poplačaj in blagoslovi zares dobrega vikarja in premmnoge dobrotnike, pa preč. gospode, ki so prišli slavnost v čast Božjo povzdigovali, posebno pa še prečast. oo. lazariste, ki so po vtrudivnem misijonu v Podgrajah sprejeli blagoslovanje imenovane cerkve.

Iz Drinopolja v Bulgariji, 26. jul. 1884. (Sporočilo bolgarsko-katoliškega misijona redovnikov vstajenja našega Gospoda Jezusa Kristusa za l. 1883—84.) Srečni vseh lanskega leta nas je tako oserčil, da smo se namenili v letu 1883—84 svoje poučevanje nekoliko razširiti in posamezne predmete nekoliko bolj doveršiti. Hvala Bogu, to se nam je tudi posrečilo s pomočjo, katera nam je došla od več strani. Poskušnje ob koncu leta so nam prav zadostovale in ob enem kazale, da se je dobro napredovalo. Skoraj vsi učenci so bili pri natančni skušnji za sposobne spoznani za višji razred. Izmed 94 internih (notranjih) in 51 eksternih (zunanjih) se jih je k skušnji oglasilo 118; 39 jih je dobilo darila, 29 pa pohvalna spričala; 103 so naredili skušnjo za višje razrede, katerih dva sta naredila zrelostno skušnjo z odliko. Eden bode šel v Pariz medicino študirat, drugi pa ostane pri nas za pomožnega učitelja, ker je še zelo mlad.

Šolsko leto se je končalo, kakor po navadi, z besedo. Vendar je letošnje leto huda nevihta odvernila skoraj vse razveseljevanje. Samo dve igri ste bili zveršeni, kateri ste gledavce popolnoma zadovoljili.

Seminar, katerega smo ustanovili, da bomo domače duhovnike izobraževali, je že začel sad roditi, kajti letos so bili posvečeni 3 duhovni, en dijakon, in 8 jih je prejelo male redove.

* Kuteževo, ob kranjsko-isterski meji, spada politično pod Kranjsko v okrajno glavarstvo Postojnsko, a cerkveno je združena ta vas z vikarijo Podgrajsko, toraj s Teržaško škotijo.

O začetku šolskega leta nameravamo pričeti mali bogoslovski tečaj za bulgarske duhovne. To bo velika pomoč domačim duhovnom pri njihovem poklicu.

Poskušnja za napravo obertnijske šole se je krasno zveršila, ker precejšnje število mladih ljudi se peča sedaj z raznoverstnimi obertnijami. Oni tudi spoznavajo, da tako početje, ki je koristno in ob enem častno, jih sposobne storiti, da si lahko oskerbijo pošteno in srečno prihodnost. Ti vspehi so nas oserčili, da bomo še napredovali v tem.

Srečni se štejem, ker zamoremo naznaniti, da je otomanska vlada naš trud cenila in našo gimnazijo priznala kot državno šolo. Poprej je vlada naše programe na tanko preiskovala in diplome naših profesorjev pregledala. Vsled tega bodo naša spričevala veljavna po vsej Evropi, kakor drugih gimnazij.

Vsi ti srečni vspehi, kateri se bodo, kakor upamo, še množili, so za nas močno budilo, da naj dalje gremo po poti, katero smo nastopili. Zakaj prepričani smo, da bomo opravičili na ta način zaupanje, katero naši blagodušni dobrotniki do nas imajo, ter tako spolnujemo nalogo, katere nam je zaupala sv. Cerkve.

H koncu sporočila naj še omenimo pastirsko obiskovanje našega visokočastitega nadškofa Monsignora Rotelli-ja, apostolskega delegata v Carigradu. Prevzvišeni gospod je hotel stanje bolgarsko-katoliške cerkve na mestu samem spoznati in njenim potrebam pomagati. Tudi našo napravo jo s svojim obiskanjem počastil; spraševal je učence, katerih odgovori so mu dokazali njih zmožnosti. Ogledal je tudi natoroznanski kabinet in našo tiskarno, ki dela že leto in dan. Poslednjič je šel v predmestje Kaik, kjer bode od sedaj dalje naše semenišče; to napravo je zelo hvalil. Posebno se je zanimal za naše misijone po vaseh, in je precej opomnil, da ondi ima „unija“ svojo prihodnost. Priporočal je zlasti tudi, da naj se ustanovi še več misijonskih postaj. Menda smemo zagotoviti, da prečastiti prelat bil je prav zadovoljen s tem, kar je vidil na potovanji. Lahko se je s tem prepričal o napredku „Unije“ in njegova gorečnost je pomnožila tudi gorečnost misijonarjev. Srečna prihodnost zedinjene cerkve je zagotovljena. Prepričani smo, da to popotovanje bode stanovitne sledi zapustilo, in da bode nova doba v tem, sv. Očetu tako predragem misijonu in nihče več ne bo na njegovo prihodnost obupoval.

Iz Amerike. Iz Marquette-a 18. kimovca milgsp. škof Vertin enemu svojih prijateljev naznanuje med drugim, da večji del ni doma v svojem škofijskem mestu, ampak vsako leto mu večino časa vzame obiskovanje po škofiji. Kolikor pa je domá, se peča z opravili pri zidanji stoljne cerkve.

Škof Mrak je po svoji odpovedi pomagal pri duhovnem pastirstvu nekaj v ondotnem mestu, nekaj pa po misijonih, in ker je zdaj že prestar, sva mu z nadškofom svetovala, pravi milgsp. škof Vertin, naj bi se podal v samostan kacega velikega mesta, kjer bi samo redovnicam maševal; prečastiti gospod pa se je raji podal na svoj prvi misijon, ki je v državi Mičiganski, pa zdaj v novovstanovljeni škofiji Grand-Rapidski...

Milgsp. Vertin želi dobiti kacega bogoslovca, kateri bi imel že v kratkem biti posvečen, ali pa kacega mladega kranjskega mašnika, ki bi želel iti v amerikanski misijon, ker on ima Kranjce in Poljake v svoji škofiji, katerim bi rad dal kacega Kranjca za duhovnega pastirja. Devetega listopada (nov.), pravi dalje, grem v Baltimore z drugimi škofi, na veliki cerkveni zbor.

O novi knjigi prečast. gosp. Urbasa „Reise der h. 3 Könige“ pravi škof Vertin, da se mu v tem stoletji posebno času primerna zdi, naj bi jo občinstvo bralo in

premišljevalo. (O tej priliki naj omenimo, da se to delo že v drugič natiska. Vr.)

Eden mladih naših rojakov piše svojim starišem iz „St. John's University“ med drugim tako-le:

25. rožnika sklenili smo šolsko leto in 28. zapustil sem samostan. — Ostal sem na to nekaj dni pri sv. Jožefu pri g. Bernikovi družini. Med tem časom šel sem večkrat v samostan. — 4. mal. serpana šel sem v Mineapolis k č. g. Jeramu. On je Slovenec, iz Smoleve (pri Železnikih) doma; študiral je do 4. lat. razreda v Kranju, izšolal se pa v tem semenišču, kjer sem sedaj jaz (pri sv. Frančišku). Duhoven je štiri leta in ravno pretečeno leto je bil v Mineapolis-u dozidal prelepo gotiško cerkev. Kuharica mu je njegova sestra, ki razun slovenščine izvrstno angleški govori. Pri tem g. tedaj sem bil vsega skup okoli meseca dni. Med tem obiskali so ga gg., med drugimi tudi Buh, Stariha, kateri je v Št. Pavlu dozidal prelepo cerkev, katere je bila danes 14 dni posvečena, kar boste morebiti v „Danici“ natančneje brali; potem sta prišla g. novomašnik Solnce, in g. Ogulin, kateri bode v kratkem posvečen. Ti so, seveda, vsi Slovenci. Ker sem želel še s preč. g. opatom osebno govoriti, šel sem 29. mal. serpana nazaj v samostan; tam mi je bila dana prilika opraviti porcijunkulo 1. in 2. vel. serpana v samostanski cerkvi. Nato sem obiskal Kranjce, pri „sv. Jožefu“ in okrog, pa pri „sv. Štefanu v Gozdu, kjer je okoli 50 kranjskih družin. Imajo pa malo leseno kapelico, kjer č. g. Vincencij Šrajnar 2- ali 3krat na mesec Božjo službo opravi. Ta g. je tudi Slovenec. — Nato sem obiskal preč. g. Severina Grosa v Št. Klavdiju. Pri tem gosp. bil je na obisku tudi č. g. Tomazin, indijanski misijonar. Med drugim sem pokazal podobo „Bleda“, ki ste mi jo poslali; preč. g. Gross, od nekdanj dober pevec zakrožijo hitro „Otok bleški“, katere prilike nisva zamudila z g. Tomazinom in tako smo zapeli več domačih pesem, katere se ne slišijo vsaki dan v Ameriki. Poznej sem bil še pri č. g. Trobec-u, kateri je le eno postajo od g. Soluca oddaljen...

Odpustki molitve „Angelj Gospodov“ ali „angeljevega češenja“.

Kdor angeljevo češenje moli vse trikrat na dan klečé in sicer takrat, kadar se zvoní v ta namen, dobí 1) 100 dni odpustkov vsaki pot, tedaj 300 dni na dan; 2) vsak mesec enkrat z navadnimi pogoji popolen odpustek. Te milosti je podelil papež Benedikt XIII 14. kim. 1724; Benedikt XIV je 20. mal. travna 1742 to poterdil tudi za tiste, ki o velikonočnem času namesto angeljevega češenja molijo: „Nebeška Kraljica raduj se“ itd. z zadevno molitvijo vred. Omenjena pogoja: da se mora moliti klečé in ravno takrat, kadar zvoní, kdor hoče odpustke zadobiti, so sedanji papež Leon XIII tako zljajšali, da verniki, ki iz veljavnega vzroka te molitve opravijo tudi neklečé in če tudi ne ravno takrat kadar zvoní, zamorejo omenjene odpustke pa zadobiti, ako molijo namesto unih verstic naslednje:

Ÿ. Prosi za nas, sv. Božja porodnica.

Odg. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Svojo milost, prosimo, o Gospod, v naše serce vlij; da, ki smo po angeljevem oznanjenju včlovečenje Kristusa tvojega Sina spoznali, po njegovem terpljenju in križni častitljivo vstajenje dosežemo. Po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Poslednjič pravi, če kdo nič tega ne zna, da te odpustke zadobí, ako obmoli pobožno 5krat: Češena Marija. (Sacr. Congreg. 3. apr. 1884.)

O velikonočnem času, to je, od vélike sobote opoldne do sobote opoldne pred praznikom sv. Trojice, se moli stojé namesto „Angelj Gospodov“ naslednje:

Nebeška Kraljica raduj se: aleluja.

Kterega si zaslužila nositi: aleluja.

Vstal je, kakor je rekel: aleluja.

Prosi za nas Boga: aleluja.

Ÿ. Veseli in raduj se, Devica Marija: aleluja.

Odg. Ker je Gospod resnično vstal: aleluja.

Molitev.

O Bog, ki si po vstajenji svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, milostno svet razveselil, dodeli, te prosimo, da po njegovi Materi Devici Mariji veselje večnega življenja dosežemo. Po ravno tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Tudi „Angelj Gospodov“ se od sobote zvečer do nedelje zvečer (všteto) moli stojé.

Op. Na Tirolskem sem vidil, da so ljudje kar tam zunaj poklekovali in molili, ko se je k angeljevemu češenju zazvonilo; ali ne boš ti saj toliko Boga spoznaval, da se o zvonjenji odkriješ in Bogu dolžno čast in hvalo daš z molitvo angeljevega češenja! Če to opustiš, si črni nehvaležnik, pojdi opoldan k Ljubljanici kamenje in blato grudit, namesto h kosilu!

Starišem na pomislek.

Je merzla burja vtihnila
In sneg je zginil že,
Spomladni veter že pihljá,
Že tu in tam zeleno je.

Še v gaju pevka žvergolí,
Preslavlja Božjo čast;
Radostna pač se veselí,
Da ni se vjela v past!

Jo slišati, berž postojím,
Poslušam jo vesel.
O tičica, te pač dobim,
Še zarod ti bom vzel!

A tičica zapazi me.
Se dvigne in zletí;
Ker gnjezdí blizo tukaj ne,
Neskerbna proč letí.

Pri oknu gledajoč na vert
Potem čez ene dni,
Priteče pevka vanj mi pét,
Dni mnogo poje mi.

Le pevaj, ljuba tičica,
Ostani tu naprej:
A kje sedijo mamica,
Le to mi še povej?

Prepéva oče, žvergolí,
Se za-me zmeni ne:
In v senci zarod mergolí,
Ki bati se ne vé.

Jetnice moje tičice,
Si mislim, bojo, grem.
Ker sam je nimam tičnice,
Iskati jo v najem.

Prinesem, vzamem mladi rod,
Ga denem v tičnico:
Vesel, da sem njegov gospod,
Pustim družinico.

Glej! oče, mati kličeta,
Letaje vedno krog,
Osodo objokujeta
Zapertih si otrok.

Jetnice, oh! žalujejo,
Očeta, mame ni;
Mi lakote poginejo,
Če par ne bo ju dni.

Že mislim, 'z ječe jih spustím.
Ker smilijo se mi;
A oče, glej! priteče k njim
In réve poživí.

Nevarnosti se bati ni.
Si mislim, več odslej.
Saj oče, mati ne pustí
Jih lačnih za naprej.

Res, redno hodita vsak dan
Oskerbovaje svoj si rod,
Ki preziraje srečni stan,
Želí se preč od tod.

Skerbeli starši so za vas,
Si mislim, jim odprem.
Za vas nastopil zdaj je čas
Postreči starišem.

Sinovi, hčerke izleté,
A oče, mati ne;
Nevedne tje v en dan ferčé,
Nazaj še zrejo ne.

Kjer vi dozdam ste bivali,
Zdaj starši bivajo:
Se boste jih pač smilili
Saj vaši starši so? . . .

Oh! bridko stara jokata,
Zaperta v tičnici,
Otroke milo kličeta
V pomoč sirótici.

A mili glas zastonj doní,
Zastonj solzé tekó;
Preteklo že je mnogo dni,
Kar stari stradajo!

Oh! zdihnem sam: zdaj pač spoznaš.
Kaj s tabo bo enkrat.
Če ključe zgodaj 'z roke daš:
Oh, revež boš trikrát! —

R-e-n.

Razgled po svetu.

Španjsko. (Proti dirjanju zoper samogubo.) Na Španjskem se sedanji čas zlasti prizadevajo zatreti nečloveško divjanje človeštva zoper samo sebe, namreč ostudne samomore. Izverstni vrednik časnika „La Cruz“, Leon Carbonero Y Sol, je pred nekimi leti sprožil misel, da naj bi očitni listi nobenih samomorov več ne naznanjali. Vterjeval je ta predlog s pterjeno skušnjo, da vsako očitno naznanilo o zveršenem samomoru je kužljivo za nezadovoljne čmernjake in na duhu bolne ljudi in in marsikterega z veliko močjo draži v samomor. Katoliški časniki so se te misli poprijeli in od takrat opastili naznanjati kakoršne koli samomore. Da bi se ta misel vsestransko zverševala, je pred nekaterimi tedni civilni poglavar v Madridu, g. Villaverne, dal okrožnico do vsih vrednikov v Madridu, v kateri jim prigovarja, da naj opusté vsaktere naznanila o samomorih, in ob enem jih

vabi k shodu, da naj se o tej reči skupno posvetuje in sklepi storé. Dva taka shoda sta se poslednji čas obhajala in oba sta enoglasno sklenila, prihodnjic ne več oznanovati samomorov. Celo časniki, ki se pečajo le samo z naznanili novic, so glasovali za predlog civilnega guvernerja. Nadjajo se, da tudi po drugih deželah se bode to posnemalo in dober sad rodilo. Katoliški tednik v Čikagu v Ameriki pravi, da ta sklep naj bi se posnemal po vsih deželah.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. V Alojzijevišu bode 22. t. m. sv. maša za ranjc. č. g. Mih. Peternela, ki je tej napravi zapustil dragocén dar v vrednosti 350 gl.

Franciskanski red je imel dozdej 102 vélika prednika vsega reda ali generala. Pervi je bil sv. oče Frančišk Asiški sam, slavni ustanovnik tega reda. L. 1210 je storil obljubo pred papežem Inocencijem III. in od njega samega je bil postavljen za prvega velikega prednika ali generala. Vladal je red ali sam, ali pa po svojih vikarijih, Eliju in Petru, do 4. oktobra 1226, v katerem letu se je preselil v nebesa. Po njegovi smrti je bil vesoljni namestnik Fr. Elija do bližnjega kapitelná. Poslednji ali 102. je prečast. „Bernardin o Portu Romatino“, beneške okrajine. Postavljen je bil „per Breve“ 1869, poterjen v službi 1881, ki ga Bog dolgo ohrani!

Izmed teh 102 je bilo 69 Italijanov, 24 Španjcev, 6 Francozev, 2 Portugalca, 1 Anglež.

Iz Adrijanopola, 3. okt. Poterdilo. Prejel sem Vaše drago pismo pred enim tednom in zdaj tudi denar (po g. Mayeru poslanih 98 gld., vmes 12 gld. 60 sld. za usmiljene sestre). Hitim torej Vam in vsim milostnim dobrotnikom priserčno zahvalo naznaniti. Pravite, da želite kaj zvediti o našem misijonu; pošljem Vam torej naznanila o misijonu in en „Bulletin“. (Gl. o šoli v Ogl.) Preserčna hvala tudi od usmiljenih sester. Priporočamo se v Vašo blagovoljnost tudi za prihodnje z naj večim spoštovanjem.

P. Valerijan Prseulodski,
subprijor misijona od vstajenja.

V Grižah na Štajarskem, blizu Celja, bodo premilostni gospod Lavantinski knez in škof 19. tega mesca, to je, žegnansko nedeljo, posvetili ondotno novo cerkev, ki so jo s pomočjo faranov in dobrotnikov zidali ondotni župnik čast. gosp. Matija Arzenšek.

Koledar za prihodnji teden:

20. vinotoka. S. Janez Kancij. — 21. S. Uršula in Tovaršico. — 22. S. Fides. — 23. S. Janez Kapistran. — 24. S. višji angelj Rafael. — 25. S. Krispin. — 26. Ena in dvajseta nedelja po Bink. S. Amand.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsim drugim priporočeno v brat. molitev.

Neprijetna zadeva, da bi se po pravici in brez pritežnosti poravnala. — Nekdo v hudih dušnih potrebah. — Brat in sestra v dober namen. — Priporočam celi družbi v molitev do M. N. lj. G. presv. J. Serca in sv. Jožefa družino za dušno in telesno pomoč, ker smo v strašno hudih zadregah, da si brez Božje pomoči pomagati ne moremo; prosim, prosim, za zdihljaj. Uslišanje se bo naznanilo. — Da bi preblazena Devica Marija in njen prečisti ženin sv. Jožef sprosilá eni fari na Dolenjskem neko prav veliko milost Božjo, so ponižno prošni vsi udje bratovšin N. lj. G. in sv. Jožefa, naj saj enkrat v ta namen priserčno zdihnejo k ljubi Materi Božji in k sv. Jožefu. (Ako bomo uslišani, bo ta imenitna zadeva po „Danici“ razglašena.)

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Dober prijatelj 2 gld. — Č. g. župnik G. Jakelj 3 gld. — B. G. s Podbrezja „za vdeleženje sv. maše za dobrotnike dijakov“ 1 gld. — Preč. g. prof. Iv. Svetina 3 gl. — Č. g. žup. J. Mrak 5 gl. — Č. g. žup. M. Saje 1 gl. — Preč. g. dek. M. Erjavec 5 gl. — Č. g. J. T. 3 gl. — Č. g. župnik M. Hočevár 10 gl., da bi doma ne bil nadlegovan. — G. †—r 1 gl. „iz obljube“.

Za sveto Detinstvo: Čast. gospa Kancijanila Mesner v Kranji 100 gl. za 265 družbenikov. — Preč. g. mestni župnik J. Rozman 10 gl. — Č. g. Bartol, župnik v pok. 10 gl. — Č. g. kat. A. Keržič 50 gl. — Č. g. M. Molek 1 gl. 66 sld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Preč. g. dr. Iv. Svetina 5 gl. — J. S. 3 gl.

Za zvonove v Serajevu: Č. g. župnik G. Jakelj 2 gl. Za zidanje Želimelske cerkve: Č. g. župnik M. Hočevár 10 gl.

Za sv. Očeta: Preč. g. prof. dr. Iv. Svetina 2 gld. Gg. udje in dobrotniki za napravo zvonov pri cerkvi

Jezusovega presv. Serca: Marn Jožef, c. kr. prof. 5 gl. — Orehek Val., kapl. 5 gl. — Cerer Mar. 5 gl. — Povše Fr. 5 gl. — Avg. Er. 50 kr. — Jožefa Er. 50 kr. — Brodnik D., posestnik 5 gl. — N. N., duhoven 10 gld. — Klander Jedert 2 gl. — Lindtner A., vradnik 50 kr. — Križnik Fr. 5 gl. — Neimen. 5 gl. — Dolenec Mar. 5 gl. — Dane Fr. 5 gl. — Bartol Balt., župnik 10 gl. — Jereb J., župnik 5 gl. — Rozman J., župnik 5 gld. — Jeraj Vinc. 2 gld. — Roblek Eliz. 5 gld. — Jeriha M., spov. pri Uršul., 5 gl. — Klemen A., župnik 1 gl. — Eržec Ignacij, župnik v pok., 5 gl. — Urbanec Jan., dek. 5 gl. — Čarman Fr., duh. 1 gl. — Regen J., kapl. 10 gl. — Potočnik Jan., župnik 5 gl. — Dimnik Mih., pos. 1 gl. — Porenta A. 50 kr. — Černe Jern., posest. 5 gl. — Hočevár Mat., župnik 3 gl. — Malenšek Mart., kapl. 5 gl. — Novak Jan. 60 kr. — Kozak Hel., pos. 5 gl. — Gerdina Apol., pos. 8 gl. — Srakar M. 5 gld. — Vesini Ter. 5 gl. — Strah Ur. 5 gl. — Lillegg J., železn. vrad., 5 gl. — Šušteršič Barb. 3 gl. — Dežman Mar. 1 gl. — Kocijan Andr. 50 kr. — Kocijan Jozefa 50 kr. — Breskvar Fr. 1 gld. — Spindler Fr. 2 gl. — Matjan Jak., pek 1 gld. — Eber Fr., vertnar 5 gld. — (Drugi dar. prih.)

Iskrena zahvala

vsim prijateljem oziroma na 18. vinotoka.

Vse čestitke in vošila,
Blagoserčne Vam vezila
Božja roka naj povrača,
Tu in tam bogato plača!

Vrednik.